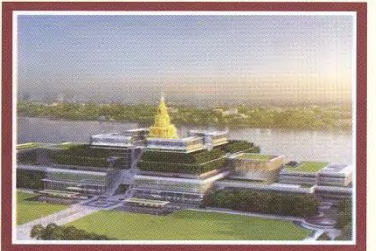

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของวุฒิสภา

อ.พ. ๒๒/๒๕๖๕

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕ ทั้งนี้ เพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิง เบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ตุลาคม ๒๕๖๕

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางสาวนภภรณ์ ใจสัจจะ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาทบุษย์จาร์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวบุษกร วิทยานุกรณ์	นิติกรชำนาญการ
นางพัชรา พุกเศรษฐี	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอลงกรณ์ ตันเบ็ต	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวบุษบา เสือแป้น	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางภสพร อัครนาวิน	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๒๙ , ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๘๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ สารสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑
๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๕
๓. ตารางเปรียบเทียบ
พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)
กับร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ) ..... - ๑ -
๒. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต
ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... - ๗ -
๓. ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... - ๑๑ -

ภาคผนวก

- สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ตัวหนังสือที่ สผ ๐๐๑๔/๑๑๑๖๗ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา ..... (๑)
- ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ..... (๒)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ
ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันที่เสนอโดย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อีก ๒ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณาไปในคราวเดียวกัน ได้แก่

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นายประเสริฐพงษ์ ศรนวัตร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕

ทั้งนี้ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับพร้อมกันไป และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายองอาจ คล้ามไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

หมายเหตุ

สภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการฯ ในการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลโดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๗ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของวุฒิสภา จึงขอส่งเหตุผลที่ได้แก้ไขมาเพื่อพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีเนื้อหารวมจำนวน ๓ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- กำหนดให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ อาจช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ในการหาเสียงเลือกตั้งได้ และในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ กระทำการใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ยุติ หรือระงับการกระทำนั้นได้ ทั้งนี้ โดยให้กรรมการการเลือกตั้งที่พบเห็นการกระทำดังกล่าวมีอำนาจสั่งให้ระงับการกระทำนั้นได้แล้วรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔)

หน้าว่าง

บทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง

๑.๑ วาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ^๑

๑.๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันที่เสนอโดย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อีก ๒ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณาไปในคราวเดียวกัน ได้แก่

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. .... เสนอโดย นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. .... เสนอโดย นายประเสริฐพงษ์ ทรนุวัตร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕

๑.๑.๒ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จำนวน ๓ ฉบับ สรุปได้ ดังนี้

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา และบันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ ได้จากเว็บไซต์ E-Library ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://library2.parliament.go.th/library/home.html> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๗ ในหน้าที่ ๑๑ – ๑๒

(๑) นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ ได้แถลงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สรุปได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

เหตุผล

แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น สามารถช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งดังกล่าว เว้นแต่เป็นการดำเนินการโดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัคร ทั้งนี้การให้สิทธิบุคคลดังกล่าวตามนัยนี้ถือว่าเป็นการช่วยพัฒนาระบบประชาธิปไตยตั้งแต่ฐานรากขึ้นมาได้ เพราะหลักปรัชญาทางการเมืองและการปกครองทั่วไปถือว่าองค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนเป็นการสร้างให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีความเข้มแข็งซึ่งจะมีผลต่อการเมืองระดับประเทศให้มีความเข้มแข็ง อันมีผลทำให้ประเทศชาติเจริญ ประชาชนมั่งคั่ง ดังเช่นนานาอารยประเทศทั้งหลาย

ทั้งนี้การกระทำของบุคคลดังกล่าว ถ้าเป็นไปโดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด หรือดำเนินการใด ๆ ที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใดโดยไม่สุจริตเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย มีอำนาจสั่งให้ยุติหรือระงับการกระทำนั้นได้

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเสนอโดย นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ จำนวน ๓ มาตรา มีสาระสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....” (ร่างมาตรา ๑)

๒. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น สามารถดำเนินการใด ๆ ที่มีผลต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

นอกจากนี้ ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติได้อภิปรายเพิ่มเติมถึงร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การใช้บังคับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ผ่านมาได้ส่งผลให้ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองไม่สามารถทำหน้าที่ที่ทรงคุณค่าหาเสียงสนับสนุนในการเลือกตั้งได้จึงเป็นปัญหาและอุปสรรคของการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

๒. การแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓๔ เป็นการเปิดโอกาสให้ข้าราชการการเมืองได้ส่งเสริมการเมืองในระดับท้องถิ่นซึ่งเป็นรากฐานของการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

(๒) นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ได้แถลงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สรุปได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

เหตุผล

โดยที่การเลือกตั้งเป็นหลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมและโดยที่พรรคการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่างเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตย แต่ด้วยมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดข้อจำกัดห้ามมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น กระทำการใด ๆ ที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใด ทั้งที่ตามกฎหมายพรรคการเมืองก็มิได้มีข้อห้ามมิให้พรรคการเมืองส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น บทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่สอดคล้อง

กับเจตนารมณ์ในการพัฒนาประชาธิปไตย ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เกิดความเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนี้ ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติได้อภิปรายถึงร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งประกอบด้วยบทบัญญัติจำนวน ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....” (ร่างมาตรา ๑)

๒. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ โดยให้พรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น สามารถช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ แต่ห้ามกระทำการใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติได้อภิปรายเพิ่มเติม โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในมาตรา ๓ ที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้พรรคการเมืองสามารถลงพื้นที่ไปช่วยหาเสียงให้แก่การเลือกตั้งท้องถิ่นได้ เนื่องจากการดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น เกิดอุปสรรคในการวินิจฉัยหรือตีความถ้อยคำของกฎหมายหลายประการ ตัวอย่างเช่น การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรช่วยแจกใบปลิวจะถือว่าเป็นการกระทำที่ให้คุณหรือให้โทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในสนามการเมืองท้องถิ่น หรือไม่ อีกทั้งการแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

(๓) นายประเสริฐพงษ์ ทรนุวัตร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล ได้แถลงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สรุปได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น โดยให้พรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น สามารถหาเสียงหรือสนับสนุนการหาเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

เหตุผล

เนื่องจากแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้พรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นสามารถช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจะทำให้ปัญหาอุปสรรคในการจัดบริการสาธารณสุขระดับท้องถิ่นสามารถส่งผ่านกลไกพรรคการเมืองเพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้รวดเร็วขึ้น ตลอดจนเป็นการช่วยพัฒนาระบบประชาธิปไตย เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยในระดับฐานรากที่จะช่วยพัฒนาประชาธิปไตยและทำให้การเมืองระดับประเทศมีความเข้มแข็ง เว้นแต่กรณีที่พรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กระทำการใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกีดกันแก่งผู้สมัครใด หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกีดกันแก่งผู้สมัครใด หรือกระทำการอันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใด อันเป็นการต้องห้ามตามกฎหมาย โดยหากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการกระทำอันเป็นการต้องห้ามให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจยุติหรือระงับการกระทำนั้นได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนี้ ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติได้อภิปรายถึงร่างพระราชบัญญัติซึ่งประกอบด้วยบทบัญญัติจำนวน ๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....” (ร่างมาตรา ๑)

๒. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมให้พรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น สามารถช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ และไม่เป็นการต้องห้ามตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

นอกจากนี้ ผู้เสนอได้อภิปรายเพิ่มเติม โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในมาตรา ๓ ที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคจากผลการใช้บังคับมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น

หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ส่งผลให้นักการเมืองภายใต้ระบอบรัฐธรรมนูญไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ในทางการเมืองท้องถิ่นอันอาจจะขัดต่อหลักการเรื่องการมีส่วนร่วมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๑.๓ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากที่ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จำนวน ๓ ฉบับ ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. สนับสนุนการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้ง ๓ ฉบับ เนื่องจากวัฒนธรรมทางการเมืองที่ผ่านมา การเมืองระดับชาติจะทำงานร่วมกับการเมืองระดับท้องถิ่นเสมอ ดังนั้น การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวย่อมส่งผลให้สอดคล้องกับบริบทการเมืองการปกครองภายใต้รัฐธรรมนูญได้อย่างแท้จริง

๒. การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าว ถือเป็นจุดเริ่มในการที่นักการเมืองในระดับชาติจะได้มีจุดเชื่อมโยงกับการเมืองในระดับท้องถิ่น และเป็นการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนอย่างแท้จริง โดยขอเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอนุญาตให้ใช้สถานที่ราชการ หรือสถานที่สาธารณะ อาทิ โรงเรียนหรือวัดในการจัดให้มีเวทีสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเข้ารับฟังการรณรงค์หาเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓. ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ ได้มีหลักการไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะได้แก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องจุดเชื่อมโยงในระบอบการเมืองระดับชาติและผู้บริหารระดับท้องถิ่น ตัวอย่างเช่น การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น ได้มีการส่งผู้สมัครในนามของพรรคการเมือง ส่งผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถเข้าไปสนับสนุนการรณรงค์หาเสียงให้แก่ผู้สมัครในระดับท้องถิ่นได้ อันเป็นการขัดต่อบริบทของการเมืองไทยและขัดต่อหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑.๑.๔ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ทั้ง ๓ ฉบับพร้อมกันไป โดยรับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๒๕๙ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มีงดออกเสียง ไม่มี ไม่ลงคะแนน ๔ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายองอาจ คล้ามไพบูลย์ กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

๑. ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕
https://lis.parliament.go.th/attach/mod03/mod03_20220318112715.pdf

๒. ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕
https://lis.parliament.go.th/attach/mod03/mod03_20221004093249.pdf

๓. ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายประเสริฐพงษ์ ศรนวัตร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕
https://lis.parliament.go.th/attach/mod03/mod03_20221004093344.pdf

๔. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ของสำนักวิชาการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

<https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/598645>

๕. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10359&mid=4399

๖. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10347&mid=4399

๗. พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/050/T_0258.PDF

๑.๒ วาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง โดยมีการพิจารณาและอภิปรายสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

- ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ อาจช่วยผู้สมัครในการหาเสียงเลือกตั้งได้นั้น มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้แปรญัตติที่ขอสงวนคำแปรญัตติ ได้มีประเด็นข้อซักถามต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ รวมจำนวน ๔ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ เหตุใดจึงมิได้กำหนดบทบัญญัติให้กรรมการการเลือกตั้งที่พบเห็นการกระทำใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกั้นกั้วผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น มีอำนาจดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมาย

ประเด็นที่ ๒ เหตุใดร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรคหนึ่ง จึงมิได้กำหนดให้ “สมาชิกวุฒิสภา” สามารถช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในการหาเสียงเลือกตั้งได้

ประเด็นที่ ๓ คำว่า “การช่วยหาเสียงเลือกตั้ง” ในร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ กับ คำว่า “การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง” ในข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ มีความหมายแตกต่างกันอย่างไร

ประเด็นที่ ๔ คำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ในร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ กับคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” มีความหมายแตกต่างกันอย่างไร

คณะกรรมการวิสามัญได้ตอบชี้แจงต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ว่า

ประเด็นที่ ๑ สำหรับประเด็นของผู้สงวนคำแปรญัตติที่ขอแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของกรรมการการเลือกตั้งให้สามารถดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการทางกฎหมายต่อไปได้นั้น คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔

เป็นบทบัญญัติที่เป็นการป้องปรามการกระทำใด ๆ ที่ไม่ชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกั่นกั้นผู้สมัครใด โดยไม่มีบทกำหนดโทษ เป็นแต่เพียงการบัญญัติให้ระงับการกระทำอันมิชอบนั้นได้เท่านั้น

นอกจากนี้ การกำหนดให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการตามกฎหมายนั้น ไม่มีความชัดเจนว่าหมายถึงกฎหมายฉบับใด และกฎหมายฉบับนั้นมีบทกำหนดโทษหรือไม่ ซึ่งหากมีบทกำหนดโทษก็จะไม่สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๔ ที่มีความมุ่งหมายให้เป็นบทบัญญัติเพื่อเป็นการป้องปรามการกระทำใด ๆ ที่ไม่ชอบด้วยหน้าที่และอำนาจเท่านั้น

ประเด็นที่ ๒ สำหรับกรณีร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ที่มีได้บัญญัติให้สมาชิกวุฒิสภาอาจช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในการหาเสียงได้นั้น เนื่องจากคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเห็นว่า การกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาอาจช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่จะมีความไม่เหมาะสมด้วยเหตุที่สมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณากันกรองกฎหมายจึงควรมีความเป็นกลางทางการเมือง รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๑๓ ที่บัญญัติว่า “สมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ฝักใฝ่หรือยอมตนอยู่ใต้อำนาจของพรรคการเมืองใด ๆ” นอกจากนี้ ยังเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการตีความกฎหมายในภายหลังว่าบทบัญญัติดังกล่าวอาจขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอีกด้วย

ประเด็นที่ ๓ คำว่า “การช่วยหาเสียงเลือกตั้ง” ในร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ กับคำว่า “การณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง” ในข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ มีความหมายที่ไม่แตกต่างกันและมีอยู่ด้วยกันในหลายรูปแบบ

ประเด็นที่ ๔ การกำหนดให้ “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” เป็นบุคคลที่อาจช่วยหาเสียงเลือกตั้งได้นั้น เนื่องจากกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานในวงงานรัฐสภาถือเป็นบุคคลที่ทำงานให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจึงสมควรกำหนดให้สามารถดำเนินการช่วยหาเสียงเลือกตั้งได้ด้วย แต่คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามบทนิยามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ หมายถึง “(๑) ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล หรือผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง (๒) คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล และ (๓) บุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (๑) หรือ (๒)” เท่านั้น

ดังนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงใช้คำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” เพื่อให้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีความหมายกว้างกว่า คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และเพื่อให้หมายความรวมถึงบุคคลในหน่วยงานรัฐสภาดังกล่าว

นอกจากนี้ ศาลรัฐธรรมนูญ ยังได้เคยมีคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๔๓* โดยได้อธิบายความหมายของคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีสถานะ ตำแหน่งหน้าที่ หรือลักษณะงานทำนองเดียวกับพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งตามกฎหมาย
- (๒) มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการหรือหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายและปฏิบัติงานประจำ
- (๓) อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐ
- (๔) มีเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนตามกฎหมาย

สำหรับตัวอย่างตำแหน่งของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ เช่น ผู้พิพากษาสมทบ และจากหลักการของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าว คำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” จึงน่าจะหมายถึงอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) รวมถึงบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในวงงานรัฐสภาตามระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งบุคคลตามระเบียบดังกล่าว ได้แก่ ๑) ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ๒) ผู้ชำนาญการประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ๓) ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ๔) ที่ปรึกษา นักวิชาการ และเลขานุการในคณะทำงานทางการเมือง และ ๕) ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการ ในคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำสภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำวุฒิสภา

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

* คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง จากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

๘. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕

<https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/602375>

๙. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10453&mid=4428

๑๐. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10452&mid=4428

๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๙๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ไม่มีและไม่ลงคะแนนเสียง ๖ เสียง

๓. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ และพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่าควรมีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการการเลือกตั้ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา โดยมีข้อสังเกตดังนี้

“๓.๑ คณะกรรมการได้ปรับปรุงแก้ไขเหตุผลเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ เป็นดังนี้

“เหตุผล

แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สหวิชาชีพอิสระ สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ สามารถช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตจสว. เว้นแต่เป็นการดำเนินการโดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจ อันเป็นการก่อกวนก่อกำลังผู้สมัคร ทั้งนี้ พรบ.สิทธิเลือกตั้ง ดังกล่าวเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามนัยนี้ถือว่าการช่วยพัฒนาระบบประชาธิปไตยตั้งแต่ฐานรากขึ้นไปได้ เพราะหลักปรัชญาทางการเมืองและการปกครองทั่วไปถือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน เป็นการ สร้างพัฒนา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งซึ่งจะมีผลต่อการเมืองระดับประเทศให้มีความ เข้มแข็ง อันมีผลทำให้ ประเทศชาติเจริญมั่นคง ประชาชนมีศักดิ์ ดังเช่นนานาอารยประเทศทั้งหลาย ทั้งนี้ การกระทำของบุคคลดังกล่าว ถ้าเป็นไปโดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการก่อกวนก่อกำลังผู้สมัครใด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย มีอำนาจสั่งให้ยุติหรือระงับการกระทำนั้นได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๔. การวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

จากการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีข้อดีและข้อสังเกต ดังนี้

ข้อดี

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีเจตนารมณ์เพื่อให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ สามารถช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เว้นแต่เป็นการดำเนินการโดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด ทั้งนี้ โดยสิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๕ และมาตรา ๒๗ วรรคห้า ซึ่งตามนัยนี้ถือว่าเป็นการช่วยพัฒนาระบบประชาธิปไตยตั้งแต่วินิจฉัย เนื่องจากหลักปรัชญาทางการเมืองและการปกครองทั่วไปถือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน และเป็นการพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งซึ่งจะส่งผลต่อการเมืองในระดับประเทศให้มีความเจริญมั่งคั่งดังเช่นนานาอารยประเทศทั้งหลาย อีกทั้งยังมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๒ ที่มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนและพรรคการเมืองได้มีส่วนร่วมกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย

ข้อสังเกต

มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้ ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความเห็นว่า การที่ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ สามารถช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้เนื่องจากบุคคลดังกล่าวถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงจำเป็นต้องมีหลักประกันที่ชัดเจนว่าหากเข้าไปมีส่วนร่วมรณรงค์ช่วยผู้สมัครหาเสียงเลือกตั้ง ต้องไม่ใช้อำนาจในความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือการใช้ทรัพยากรของรัฐอันอาจเป็นการเอื้อประโยชน์หรือการแทรกแซงความเป็นอิสระของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่จะเป็นอุปสรรคต่อการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และยุติธรรม (genuine election)^๒

^๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, “รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...., นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ หน้า -๕-, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3CU25pD>

๒. โดยที่ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรรคสองและวรรคสาม ได้กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการการเลือกตั้งได้พบเห็นการกระทำใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกีดกันแก่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้กรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้ระงับการกระทำนั้นได้แล้วรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงต้องดำเนินการพิจารณาทบทวนบทบัญญัติของกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อไป

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นว่า การให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ยุติหรือระงับการกระทำนั้น ยังไม่มีบทกำหนดโทษไว้ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง จึงเห็นควรให้มีบทกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวด้วย^๓

๑๑. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการหาเสียง และลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓

https://www.ect.go.th/lampang/ewt_dl_link.php?nid=625

๑๒. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการหาเสียง และลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

https://www.ect.go.th/lampang/ewt_dl_link.php?nid=632

^๓ เฟิ่งอ้าง, หน้า -๕-

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

<p>พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒</p> <hr/> <p>สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <hr/> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <hr/> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <hr/> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <hr/> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

<p>พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุง กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ บางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและ เสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัด สิทธิและเสรีภาพของบุคคลตาม พระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การได้มา ซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และ</p>	<p>..... ..... โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น</p>	<p>..... ..... โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น</p>	<p>..... ..... โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น</p>	<p>..... ..... โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น</p>

<p>พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายประเสริฐพงษ์ ศรนวัตร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>เป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้อง กับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว</p> <p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและ ยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>

<p>พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายประเสริฐพงษ์ ทรนุวัตร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๓๔ ในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ กระทำการใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่ และอำนาจอันเป็นการก่อกวนผู้สมัครใด หรือดำเนินการใด ๆ ที่เป็นคุณหรือ เป็นโทษแก่ผู้สมัครใด ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้ง หรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งมอบหมาย มีอำนาจสั่งให้ยุติ หรือระงับการกระทำนั้นได้</p>	<p>“มาตรา ๓๔ ในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือ ผู้บริหารท้องถิ่น กระทำการใด ๆ โดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจ อันเป็น การก่อกวนผู้สมัครใด ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้ง หรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย มีอำนาจสั่งให้ยุติหรือระงับการกระทำนั้น ได้</p> <p>ในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า เจ้าหน้าที่อื่น ของรัฐกระทำการใด ๆ โดยมีขอบด้วย หน้าที่และอำนาจอันเป็นการก่อกวนผู้ สมัครใด หรือดำเนินการใด ๆ ที่เป็นคุณ</p>	<p>“พรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือ ผู้บริหารท้องถิ่นอาจช่วยเหลือหรือ สนับสนุนผู้สมัครในการหาเสียงเลือกตั้งได้ แต่ต้องไม่กระทำการใด ๆ โดยมีขอบ ด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการก่อกวน ผู้สมัครใด</p> <p>ในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการกระทำ อันต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด</p>	<p>“มาตรา ๓๔ พรรคการเมือง สมาชิก สภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น สามารถหาเสียงหรือสนับสนุนการหาเสียง เลือกตั้งให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิก สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ ในกรณี ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการกระทำการใด ๆ โดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็น การก่อกวนผู้สมัครใด ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งหรือ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการ เลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจยุติ หรือ ระงับการกระทำนั้นได้</p> <p>ในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่าเจ้าหน้าที่ ของรัฐกระทำการใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่ และอำนาจ อันเป็นการก่อกวนผู้สมัครใด หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการอันเป็นคุณ</p>	<p>“มาตรา ๓๔ ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่น ของรัฐ อาจช่วยผู้สมัครในการหาเสียง เลือกตั้งได้</p> <p>ในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า ข้าราชการ การเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ</p>

<p>พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>ให้กรรมการการเลือกตั้งที่พบเห็น การกระทำตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจสั่ง ให้ระงับการกระทำนั้นได้แล้วรายงาน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ</p> <p>ผู้รับสนองพระราชโองการ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี</p>	<p>หรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใด ให้นำความ ในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>ให้กรรมการการเลือกตั้งที่พบเห็น การกระทำตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มีอำนาจสั่งให้ระงับการกระทำนั้นได้ แล้วรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ทราบ”</p> <p>..... .....</p>	<p>หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งมอบหมาย มีอำนาจสั่งให้ยุติ หรือระงับการกระทำนั้นได้แล้วรายงาน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ”</p> <p>..... .....</p>	<p>หรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใดให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งหรือกรรมการเลือกตั้ง หรือ ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือ คณะกรรมการเลือกตั้งประจำองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการ เลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจยุติหรือระงับ การกระทำนั้นได้</p> <p>ให้คณะกรรมการเลือกตั้งที่พบเห็น การกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มีอำนาจสั่งระงับการกระทำนั้นได้ แล้วรายงานให้คณะกรรมการเลือกตั้ง ทราบ”</p> <p>..... .....</p>	<p>กระทำการใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่ และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือ กรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการ การเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ยุติ หรือระงับการกระทำนั้นได้</p> <p>ให้กรรมการการเลือกตั้งที่พบเห็น การกระทำตามวรรคสอง มีอำนาจสั่ง ให้ระงับการกระทำนั้นได้แล้วรายงาน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ”</p> <p>..... .....</p>

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ) *

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยสรุปได้ ดังนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....^๒ ดังนี้

๑.๑ ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังนี้

๑) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา จำนวน ๓๑ วัน นับจากวันขึ้นเว็บไซต์ ถึงวันปิดการรับฟังความคิดเห็น

๒) วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

* เรียบเรียงโดย นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติว่า

“มาตรา ๗๗ ๑๒๑ ๑๒๑

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

๑๒๑ ๑๒๑”

^๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, “รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”, นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ หน้า -๑- ถึง -๔-, (สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕), <https://bit.ly/3CU25pD>

๒. ประธานกรรมการการเลือกตั้ง
๓. ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๔. คณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๑.๒ กลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

๑. กระทรวงมหาดไทย
๒. คณะกรรมการการเลือกตั้ง
๓. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๔. นักวิชาการด้านกฎหมาย
๕. ประชาชนทั่วไป

๒. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นแก้ไขที่สำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังนี้^๓

๒.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

๑) จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๔ คน โดยเป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒ คน และประชาชน ๒ คน

๒) จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๓ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๒ ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นสามารถดำเนินการใด ๆ ที่มีผลต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งดังกล่าว

๒.๓ ผลการรับฟังความคิดเห็น

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เห็นด้วย จำนวน ๓ คน ดังนี้ - เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นสามารถดำเนินการใด ๆ ที่มีผลต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ โดยไม่ถือว่าเป็น	๑. ไม่เห็นด้วยจำนวน ๑ คน (ไม่ระบุเหตุผล) (ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th) ๒. บทบัญญัติมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติห้ามข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิก

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า -๕-

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>การกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งดังกล่าว</p> <p>(ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th)</p> <p>๒. การที่ร่างมาตรา ๓๔ วรรคสอง ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งหาเสียงทั้งในทางที่เป็นคุณหรือเป็นโทษนั้น มีความเห็นสอดคล้องกับหลักการดังกล่าว อันเป็นหลักประกันทางกฎหมาย เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างสุจริตและเที่ยงธรรม</p> <p>(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)</p>	<p>วุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐกระทำการใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด หรือดำเนินการใด ๆ ที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใด เพื่อมิให้เกิดการได้เปรียบ เสียเปรียบทางการเมืองในการหาเสียงเลือกตั้ง จึงได้กำหนดห้ามบุคคลที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าว ซึ่งสังกัดพรรคการเมืองให้ความช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้ง อันเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง อย่างไรก็ตาม พรรคการเมืองหรือสมาชิกของพรรคการเมืองที่มีได้มีตำแหน่งดังกล่าวข้างต้นสามารถให้ความช่วยเหลือผู้สมัครรับเลือกตั้งในการหาเสียงเลือกตั้งได้ โดยการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่นำข้อมูลเกี่ยวกับพรรคการเมืองหรือนำภาพของบุคคลเพื่อใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง จะต้องได้รับความยินยอมจากพรรคการเมืองหรือบุคคลนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๗ ประกอบ ข้อ ๙ จึงเห็นว่าบทบัญญัติมาตราดังกล่าวข้างต้นมีความเหมาะสมแล้ว</p> <p>(กระทรวงมหาดไทย)</p> <p>๓. ควรคงมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ไว้ เพื่อเป็นการควบคุมและป้องกันมิให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐมีพฤติกรรมใด ๆ</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	ที่จะส่งผลกระทบต่อ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑. มาตราดังกล่าว ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายสั่งให้ยุติหรือระงับการกระทำได้เพียงเท่านั้น โดยไม่ได้กำหนดบทกำหนดโทษไว้ในกรณีที่ได้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว จึงเห็นควรให้มีบทกำหนดโทษไว้สำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง)

๒. กรณีของร่างมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น สามารถช่วยหาเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น จำเป็นต้องมีหลักประกันที่ชัดเจนว่า บุคคลดังกล่าวถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากเข้าไปมีส่วนร่วมและรณรงค์ในการช่วยผู้สมัครหาเสียงเลือกตั้ง ต้องมีความโปร่งใสในบทบาทหน้าที่ของตน และการใช้ทรัพยากรในการหาเสียงเลือกตั้ง กล่าวคือ ต้องไม่ใช้อำนาจในความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือการใช้ทรัพยากรของรัฐ อันอาจเป็นการเอื้อประโยชน์ หรือการแทรกแซงความเป็นอิสระของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ที่จะป็นอุปสรรคต่อการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และยุติธรรม (genuine election) (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการตราพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....^๔ มีดังนี้

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

-ไม่มี-

ผลกระทบต่อสังคม

เชิงบวก ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นสามารถดำเนินการใด ๆ ที่มีผลต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งดังกล่าว จะมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๒ ที่ส่งเสริมให้ประชาชนและพรรคการเมืองมีส่วนร่วมกับการปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย

^๔ เรื่องเดียวกัน, หน้า -๗-

เชิงลบ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) ข้อ ๒๕ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี และมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิและโอกาสในการมีส่วนร่วมในการบริหารภาครัฐโดยตรงหรือผ่านทางผู้แทนซึ่งได้รับเลือกมาอย่างเสรีโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ และถูกจำกัดโดยไม่มีเหตุอันควร หรืออาจกล่าวได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิมนุษยชนกับการเลือกตั้ง คือ การที่บุคคลมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ ซึ่งรวมถึงสิทธิในการลงคะแนนเสียงหรือลงสมัครรับเลือกตั้งอันเป็นหลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่อยู่บนพื้นฐานเจตนารมณ์ของประชาชน และการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม (genuine election) ดังกล่าว เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นในการสร้างสภาพแวดล้อมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๔ มีเจตนารมณ์เพื่อให้การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามหลักแห่งการปกครองตนเอง มีความโปร่งใส และให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม เมื่อคำนึงถึงหลักการเชื่อมโยงระหว่างสิทธิมนุษยชนและการเลือกตั้ง ซึ่งระบุว่ากระบวนการจัดการเลือกตั้งต้องดำเนินการอย่างเป็นธรรมและมีความเป็นกลางภายใต้กรอบของกฎหมายที่รับรองผล การใช้สิทธิออกเสียง การใช้สิทธิของประชาชนต้องไม่มีการใช้อิทธิพล หรือการบังคับใด ๆ ที่อาจบิดเบือนหรือยับยั้งการแสดงออกอย่างเสรีของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ปราศจากความรุนแรงหรือการคุกคามของความรุนแรง การบังคับ ชักจูง หรือการแทรกแซงใด ๆ ในส่วนของการลงคะแนนต้องเป็นการลงคะแนนโดยลับ มีความปลอดภัย และมีความถูกต้องของกระบวนการลงคะแนน เพื่อสะท้อนเจตนารมณ์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อย่างเป็นอิสระ อีกทั้งการเลือกตั้งต้องเป็นไปตามวาระ ในระบอบประชาธิปไตยที่มีความเสมอภาค และเป็นการให้โอกาสที่เท่าเทียมกันแก่ทุกฝ่าย รวมถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วนจากการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ดังนั้น มาตรา ๓๔ ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติห้ามข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐกระทำการใด ๆ โดยมีชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด หรือดำเนินการใด ๆ ที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใด เพื่อมิให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบทางการเมืองในการหาเสียงเลือกตั้ง จึงได้กำหนดห้ามบุคคลที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าว ซึ่งสังกัดพรรคการเมืองให้ความช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้งอันเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

-ไม่มี-

ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

-ไม่มี-

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน^๕

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน โดยดำเนินการเปิดเผยผ่านทางเว็บไซต์ www.parliament.go.th แล้ว

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แล้ว

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แล้ว เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

---

^๕เรื่องเดียวกัน, หน้า -๙-

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... *

ภายหลังจากที่มีการใช้บังคับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และก่อนที่จะได้มีการเลือกตั้งท้องถิ่นเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)^๑ ได้มีมติสั่ง “ห้าม” มิให้ผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ช่วยหาเสียงให้แก่ผู้สมัครสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ที่ถูกกำหนดให้เป็นไปตาม “มาตรา ๓๔” แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่มีความแตกต่างจากพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๒๙ ซึ่งข้อห้ามดังกล่าวได้ครอบคลุมไปถึงการหาเสียงผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลข้างต้นที่ไม่สามารถกดไลค์ - กดแชร์ได้ ซึ่งหากได้มีการกระทำจะถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมายทันที

สำหรับเจตนารมณ์ใน “มาตรา ๓๔” นั้น คือ ต้องการสร้างความ “เสมอภาค” ระหว่างผู้สมัครนักการเมืองท้องถิ่นกับอิทธิพลการเมืองระดับประเทศ เพื่อเปิดช่องว่างความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้สมัครด้วยกันเอง แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นประเด็นที่พรรคการเมืองเชื่อว่าจะกระทบต่อพรรคการเมืองในกลยุทธ์การหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครในนามพรรค คือ ปิดช่องไม่ให้ “กลุ่มต้องห้าม” ช่วยผู้สมัครหาเสียงไม่เว้นวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการในนามพรรคตาม “ข้อกำหนด” ของพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ได้

นอกจากนี้ แม้ในทางการเมืองจะเป็นที่ทราบกันดีว่าการสนับสนุนผู้สมัครในปัจจุบันไม่จำเป็นต้องเปิดตัวพรรคการเมืองใด ๆ แต่อีกด้านหนึ่ง “มาตรา ๓๔” กลับเป็นยาแรงที่มีผลต่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพราะหากพบความผิดคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) หรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ กกต. มอบหมายจะมีอำนาจ “สั่งให้ยุติ” หรือระงับการกระทำนั้นได้ทันที โดยเฉพาะนำมาเป็นเหตุให้การเลือกตั้งไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม ตาม “มาตรา ๖๙” ที่กำหนดห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่กระทำการใด ๆ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร จึงทำให้หลายฝ่ายคาดการณ์ว่า “มาตรา ๓๔” จะเป็นหนึ่งใน “ข้อร้องเรียน” ที่นักการเมืองท้องถิ่นและระดับชาติเตรียมเก็บหลักฐานไว้ยื่นร้องเรียนต่อ กกต. ได้

อย่างไรก็ดี “ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓” ข้อ ๗ กำหนดให้พรรคการเมืองสามารถช่วยผู้สมัครในการหาเสียงเลือกตั้งได้ โดยพรรคการเมืองนั้นต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้ถือเป็นการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้ง ทั้งนี้ ให้นับรวมค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครนั้นด้วย และข้อ ๙ วรรคสอง กำหนดให้กรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งจะนำข้อมูลเกี่ยวกับพรรคการเมืองหรือนำภาพบุคคลไปใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งจะต้อง “ได้รับความยินยอม” จากบุคคลหรือพรรคการเมืองนั้น และไม่ขัดต่อมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ

* เรียบเรียงโดย นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

^๑ ไซปมร้อน “ม.๓๔” “ดาบสองคม” เขย่าพรรคการเมือง, กรุงเทพธุรกิจ, (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๕) เผยแพร่เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ <https://bit.ly/3Sn55AN>

ผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ทำให้บรรดาพรรคการเมืองทั้งหลายเกิดความไม่มั่นใจในประเด็นนี้ว่าการช่วยเหลือเลือกตั้งจะทำได้มากน้อยเพียงใด

ดังนั้น จากสภาพปัญหาดังกล่าว พบว่า บทบัญญัติมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะพรรคการเมือง เนื่องจากพรรคการเมืองสามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในนามพรรคได้ ก็ย่อมสามารถที่จะช่วยรณรงค์ในการหาเสียงเลือกตั้งได้เช่นกัน ดังนั้น บทบัญญัติดังกล่าวจึงถือได้ว่าเป็นการปิดกั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและพรรคการเมือง ที่ไม่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย และไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๕ และมาตรา ๒๕๒ รวมทั้งไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่ส่งเสริมให้ประชาชนและพรรคการเมืองมีส่วนร่วมกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....^๒

ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติม	สาระสำคัญ
แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)	เพื่อให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ อาจช่วยผู้สมัครในการหาเสียงเลือกตั้งได้* ในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ กระทำการใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ยุติหรือระงับการกระทำนั้นได้ ให้กรรมการการเลือกตั้งที่พบเห็นการกระทำตามวรรคสอง มีอำนาจสั่งให้ระงับการกระทำนั้นได้ แล้วรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

^๒ ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

* ในกรณีกลุ่มบุคคลดังกล่าว ที่กำหนดให้อาจช่วยผู้สมัครในการหาเสียงเลือกตั้ง **โดยไม่มีตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภานั้น** เนื่องจากอาจขัดต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๑๓ ที่บัญญัติว่า สมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ฝักใฝ่หรือยอมตนอยู่ใต้อำนาจของพรรคการเมืองใด ๆ

จากการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีข้อดีและข้อสังเกต ดังนี้

ข้อดี

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์เพื่อให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ สามารถช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เว้นแต่เป็นการดำเนินการโดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจ อันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด ทั้งนี้ โดยสิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๕ และมาตรา ๒๗ วรรคห้า ซึ่งตามนัยนี้ถือว่าเป็นการช่วยพัฒนาระบบประชาธิปไตย ตั้งแต่ฐานราก เนื่องจากหลักปรัชญาทางการเมืองและการปกครองทั่วไปถือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน และเป็นการพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งซึ่งจะส่งผลต่อการเมืองในระดับประเทศ ให้มีความเจริญมั่นคงตั้งเช่นนานาอารยประเทศทั้งหลาย อีกทั้งยังมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๒ ที่มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนและพรรคการเมืองได้มีส่วนร่วมกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบบประชาธิปไตย

ข้อสังเกต

มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้ ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความเห็นว่า การที่ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ สามารถช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้เนื่องจากบุคคลดังกล่าวถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงจำเป็นต้องมีหลักประกันที่ชัดเจนว่าหากเข้าไปมีส่วนร่วมรณรงค์ช่วยผู้สมัครหาเสียงเลือกตั้ง ต้องมีความโปร่งใสในบทบาทหน้าที่ของตนและการใช้ทรัพยากรในการหาเสียงเลือกตั้ง กล่าวคือ ต้องไม่ใช่อำนาจในความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือการใช้ทรัพยากรของรัฐอันอาจเป็นการเอื้อประโยชน์หรือการแทรกแซงความเป็นอิสระของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่จะเป็นอุปสรรคต่อการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และยุติธรรม (genuine election) ^๓

๒. โดยที่ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรรคสองและวรรคสาม ได้กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการการเลือกตั้งได้พบเห็นการกระทำใด ๆ โดยมีชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้กรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้ระงับการกระทำนั้นได้

^๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, “รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...., นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ หน้า -๕-, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๔, <https://bit.ly/3CU25pD>

แล้วรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงต้องดำเนินการพิจารณาทบทวนบทบัญญัติของกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อไป

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นว่า การให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ยุติหรือระงับการกระทำนั้น ยังไม่มีบทกำหนดโทษไว้ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง จึงเห็นควรให้มีบทกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวด้วย^๔

---

^๔ เฟิงอ่าง, หน้า -๕-

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทั่วประเทศ^๑ ประกอบด้วย องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จำนวน ๗๖ แห่ง เทศบาล (เทศบาลนคร, เทศบาลเมือง, เทศบาลตำบล) รวมจำนวน ๒,๔๗๒ แห่ง องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน ๕,๓๐๐ แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ รวมจำนวน ๒ แห่ง ซึ่งรวมจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทั้งหมด จำนวน ๗,๘๕๐ แห่ง แสดงได้ดังแผนภาพนี้

จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน (แห่ง)	รวม (แห่ง)
1. องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)	76	76
2. เทศบาล - เทศบาลนคร - เทศบาลเมือง - เทศบาลตำบล	30 195 2,247	2,472
3. องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.)	5,300	5,300
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ - กรุงเทพฯ - เมืองพัทยา	1 1	2
รวมทั้งหมด		7,850

ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

จัดทำโดย
นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, “ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕), <https://bit.ly/3z5ZAJ3>

๒. ความคิดเห็นของนักวิชาการ

● รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธพร อิศรชัย อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช^๒

ได้แสดงความคิดเห็นว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังไม่มีความชัดเจนเนื่องจากการไม่มีข้อจำกัดให้พรรคการเมืองสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดก็ตาม แต่ในขณะเดียวกันก็ได้มีการห้ามบรรดาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายข้าราชการประจำที่จะไปเกี่ยวข้องทั้งทางตรงหรือทางอ้อมกับผู้สมัครและกลุ่มการเมือง นอกจากนี้พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเจตนารมณ์ที่เกิดขึ้นจากมุมมองของรัฐ ซึ่งในมาตรา ๓๔ รัฐมุ่งส่งเสริมเรื่องความเสมอภาคให้แก่บรรดาผู้สมัครและกลุ่มการเมือง แต่ไม่ได้พิจารณาว่ากฎหมายดังกล่าวสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงตามนิติสังคมหรือไม่ และคงไม่สามารถใช้กฎหมายมากำกับความสัมพันธ์ทางสังคมการเมืองของมนุษย์ได้

อย่างไรก็ดี ในทางกลับกันกฎหมายในลักษณะนี้จะถูกนำไปใช้เพื่อเป็น “เครื่องมือ” ในทางการเมืองอย่างมาก จึงเป็นสิ่งที่ต้องสะท้อนภาพให้เห็นถึงปัญหาว่ากระบวนการต่าง ๆ ในการบังคับใช้กฎหมายหลังจากนี้จะเกิดปัญหาในการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือทางการเมืองได้ ดังนั้น ควรที่จะต้องพิจารณาในแง่มุมอื่นว่ากฎหมายฉบับนี้ควรจะแก้ไขอย่างไรให้สอดคล้องกับลักษณะทางสังคมวิทยาและไม่ให้เป็นอุปสรรคและปัญหาต่อการเลือกตั้งท้องถิ่น เนื่องจากอย่าลืมว่าการเลือกตั้งท้องถิ่นในครั้งนี้นี้จะมีเรื่องการเปลี่ยนแปลงในข้อกฎหมายอย่างมีสาระสำคัญหลายเรื่อง จนกลายเป็นสิ่งที่ต้องหยิบยกมาพูดกันมากมาย

● นายบรรณ แก้วฉำ นักวิชาการด้านกฎหมายท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ^๓

ได้แสดงความคิดเห็นว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๔ กำหนดห้ามข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กระทำการใด ๆ ในทางที่เป็นคุณแก่ผู้สมัครใด ซึ่งลักษณะของการช่วยเหลือเสียงชัดเจนว่าเป็นการดำเนินการใด ๆ ที่เป็นคุณกับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เข้าข่ายต้องห้าม แต่ระบบกฎหมายดังกล่าวโดยเฉพาะระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๗ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ได้กำหนดให้พรรคการเมืองสามารถช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งหาเสียงได้

ดังนั้น ด้วยกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบัน พรรคการเมืองสามารถส่งผู้สมัครในนามพรรคช่วยเหลือหาเสียงได้ แต่กลับเกิดความขัดแย้งด้วยข้อจำกัดที่ห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของพรรคหาเสียงให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทั้ง ๆ ที่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ควรจะเป็นคะแนนนิยมของพรรคการเมืองนั้นโดยตรงที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่นจะดึงเข้ามาช่วยเหลือหาเสียง ดังนั้น จึงเห็นด้วยว่าสมควรแก้กฎหมายให้สอดคล้องกับหลักการที่ให้พรรคการเมืองช่วยเหลือหาเสียง และส่งผู้สมัครในนามพรรค

^๒ “ไขปมร้อน “ม.๓๔” “ดาบสองคม” เขย่าพรรคการเมือง”, กรุงเทพธุรกิจ, (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๕), <https://bit.ly/3Sn55AN>

^๓ “วิพากษ์แก้ กม. เลือกตั้ง อปท. เปิดทาง ‘ส.ส.-ส.ว.’ ช่วยหาเสียง”, มติชนออนไลน์, (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๕), <https://bit.ly/3gA7quV>

โดยแก้ไขให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถช่วยหาเสียงให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่นได้ ซึ่งจะเกิดผลดีในด้านการผลักดันเรื่องการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

ทั้งนี้ โดยหลายประเทศที่มีการกระจายอำนาจเกิดจากการเมืองในระดับชาติและการเมืองระดับท้องถิ่นมีความเชื่อมโยงกันโดยอาศัยกลไกของพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น ทำให้ปัญหาอุปสรรคในการจัดบริการสาธารณะระดับท้องถิ่น ที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายสามารถส่งผ่านปัญหาต่าง ๆ ในระดับท้องถิ่นผ่านกลไกพรรคการเมือง เพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎหมายได้อย่างรวดเร็ว ที่สำคัญที่สุดมีกฎหมายที่นำไปแก้ไขได้ตรงกับกรแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น ซึ่งผู้ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคจะเป็นผู้ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาให้แก่ท้องถิ่นได้ เช่น ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการกระจายอำนาจ ความก้าวหน้าในการถ่ายโอนภารกิจ และการจัดสรรงบประมาณไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐมนตรีบางรายเคยทำหน้าที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น เมื่อมีโอกาสไปทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บางคนอาจมิได้คำนึงถึงเรื่องหลักการของการกระจายอำนาจที่แท้จริง ดังนั้นการเปิดโอกาสให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรช่วยหาเสียง จะช่วยทำให้บุคคลดังกล่าวมารับฟังปัญหาของผู้บริหารและข้าราชการท้องถิ่นต่อไป

● **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยอดพล เทพสิทธิ์า อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี**^๔

ได้แสดงความคิดเห็นว่า หลักการสำคัญของการกระจายอำนาจต้องแยกบทบาทกันก่อน เนื่องจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นตัวแทนประชาชนในฝ่ายนิติบัญญัติ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นลักษณะของการกระจายอำนาจรูปแบบหนึ่งที่นายก อบต. และนายกเทศบาลเป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งมีลักษณะกำกับฝ่ายบริหาร เรียกว่า เป็นฝ่ายปกครอง ถ้าให้ฝ่ายนิติบัญญัติไปยุ่งเกี่ยวกับการหาเสียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น จะส่งผลเสียมากกว่าผลดี แม้ความเป็นจริงเราจะเป็นที่รู้จักกันอยู่แล้วว่าเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจมาจากเสียงของ อปท. หรือหัวคะแนน แต่มีความเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่สมควร

นอกจากนี้ ต้องแยกอำนาจของแต่ละองค์กร จะเอาฝ่ายนิติบัญญัติไปช่วย อปท. ซึ่งเป็นฝ่ายปกครองหาเสียงไม่ได้เด็ดขาด แม้ในความเป็นจริง คณะกรรมการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจมาจากอปท. ที่เป็นหัวคะแนนให้ก็ตาม แต่ในทางข้อกฎหมายก็ไม่สมควร ส่วนเหตุผลที่กล่าวว่าเป็นการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้ประชาธิปไตยตั้งแต่ฐานรากนั้น เห็นว่าจะทำให้ อปท. มีลักษณะฉ้อฉลมากขึ้น เนื่องจากต้องพิจารณาว่า อปท. เป็นองค์กรกระจายอำนาจที่มีเงินงบประมาณ บุคลากรและมีภารกิจของตนเอง ซึ่งหลักการสำคัญของ อปท. คือ การตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แม้จะเป็นตัวแทนของจังหวัดก็ตาม แต่ต้องพิจารณาด้วยว่าไม่ได้มีหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขหรือตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นเช่นเดียวกับ อปท. เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้มีหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะ แต่มีหน้าที่แปรญัตติ รับข้อร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่เสนอต่อรัฐบาล แต่ อปท. มีหน้าที่รับฟังเสียงคนในท้องถิ่น ระดับตำบล เทศบาล อบจ. และ อบต.

^๔ เรื่องเดียวกัน

ดังนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นตัวแทนที่ได้รับการเลือกตั้งจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัด ในชุมชน แต่หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือการปฏิบัติหน้าที่ในระดับชาติ ไม่ใช่ท้องถิ่น มิเช่นนั้น จะเกิดกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปทำข้อตกลงกับประชาชนว่าจะทำอะไร แล้วใช้กลไกผ่าน อบต. ซึ่งกลายเป็นการหาเสียงเป็นทอด ๆ และเป็นการทำลายระบบประชาธิปไตยมากกว่า การไม่ให้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีส่วนร่วมหาเสียงจึงมีความเหมาะสม เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นตัวแทน ระดับชาติไม่ใช่ตัวแทนท้องถิ่น หลักการจึงต้องชัดเจนก่อนว่าหลักการกระจายอำนาจคืออะไร มิเช่นนั้นจะเป็นการต่างตอบแทนกัน และจะทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกันอีกด้วย

● **ดร.รัฐดิพล ภัคตีวานิช คณบดีคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี^๕**

ได้แสดงความคิดเห็นว่า การให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และข้าราชการ ทหารการเมืองช่วยหาเสียงได้ เห็นว่าไม่เป็นปัญหา เพราะในทางปฏิบัติก็ทำกันอยู่แล้ว หากทำให้ ถูกกฎหมาย ไม่มีข้อจำกัด อย่างน้อยก็จะช่วยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างการเมืองท้องถิ่นกับการเมือง ในระดับประเทศได้ และอาจจะช่วยสร้างความเข้มแข็งของระบบพรรคการเมืองด้วย แต่ที่อาจจะมีความเป็น ปัญหา คือ ในส่วนของข้าราชการ ซึ่งก็มีกฎหมายที่ห้ามไว้อยู่แล้วเพื่อความเป็นกลางทางการเมือง ซึ่งหากมอง ในอีกมุม ข้าราชการก็เป็นพลเมืองของไทยควรจะมีสิทธิอย่างนั้น แต่ปัญหาที่จะเกิดขึ้น คือ ส่วนของ โครงสร้างที่กระทรวงมหาดไทย มีส่วนควบคุมการเลือกตั้ง แม้ว่าจะไม่ถูกกฎหมายในช่วงที่ผ่านมา แต่ก็เห็นการตั้งคำถามอยู่เสมอว่ากระทรวงมหาดไทยเอื้อประโยชน์ให้แก่พรรครัฐบาลหรือไม่

ดังนั้น การที่จะแยกท้องถิ่นกับระดับประเทศในเรื่องการหาเสียงจึงไม่สมเหตุสมผล และการทำให้ถูกกฎหมายจึงเป็นเรื่องที่ควรทำ ไม่ควรปฏิเสธการเปลี่ยนแปลง แต่ควรจะมีกลไก มาควบคุมไม่ให้ข้าราชการใช้ตำแหน่งช่วย มิเช่นนั้นก็ไม่สามารถแก้ปัญหาอะไรได้ หากพิจารณาจาก หลายประเทศ ทุกคนควรจะมีสิทธิหาเสียงได้ เช่น สหรัฐอเมริกา ผู้สนับสนุนพรรคการเมือง ก็มีสิทธินำรถพาคนไปเลือกตั้งได้ มีสิทธิช่วยให้คนไปลงคะแนนได้ง่ายขึ้น แต่ในประเทศไทยไม่สามารถ ทำได้จริง ๆ เพราะอาจจะมองเรื่องของการสมยอมกัน และมีการรับเงินกันหรือไม่

---

^๕เรื่องเดียวกัน

ภาคผนวก

- สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ตัวหนังสือที่ สผ ๐๐๑๔/๑๑๑๖๗ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

(๑)

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 8913
วันที่ 19 ก.ย. 2565
เวลา 14.00 น.

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๑๑๖ก

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์
สรุปลักษณะสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ
การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชวน หลีกภัย)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๒๑๕/๒๖ วันที่ 19/๙/๒๕
เวลา 14.09 น. ส่ง พ.ร.บ.
สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๑๑

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๘/๖๕
วันที่ ๑๙/๙/๒๕
เวลา ๑๔.๒๔ น.

(๒)

สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

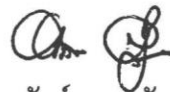

ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายประเสริฐพงษ์ ศรนวัตร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือเอาร่างของนายองอาจ คล้ามไพบูลย์ กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕

ว่าที่ ร.ต.ต.

(อาพิทธ์ สุขะนันท์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๓)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

เหตุผล

แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น สามารถช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งดังกล่าว เว้นแต่เป็นการดำเนินการโดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัคร ทั้งนี้การให้สิทธิบุคคลดังกล่าวตามนัยนี้ถือว่าการช่วยพัฒนาระบบประชาธิปไตยตั้งแต่ฐานรากขึ้นมาได้ เพราะหลักปรัชญาทางการเมืองและการปกครองทั่วไปถือว่าองค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยแก่ประชาชน เป็นการสร้างให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีความเข้มแข็งซึ่งจะมีผลต่อการเมืองระดับประเทศให้มีความเข้มแข็ง อันมีผลทำให้ประเทศชาติเจริญ ประชาชนมั่งคั่ง ดังเช่นนามาษาอารยประเทศทั้งหลาย

ทั้งนี้การกระทำการของบุคคลดังกล่าว ถ้าเป็นไปโดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด หรือดำเนินการใด ๆ ที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใดโดยไม่สุจริตเที่ยงธรรมให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ยุติหรือระงับการกระทำนั้นได้

(นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๔)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

เหตุผล

โดยที่การเลือกตั้งเป็นหลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมและโดยที่พรรคการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่างเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาระบอบประชาธิปไตย แต่ด้วยมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดข้อจำกัดห้ามมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น กระทำการใด ๆ ที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใด ทั้งที่ตามกฎหมายพรรคการเมืองก็มิได้มีข้อห้ามมิให้พรรคการเมืองส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น บทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการพัฒนาประชาธิปไตย ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เกิดความเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๕)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น โดยให้
พรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น สามารถ
หาเสียงหรือสนับสนุนการหาเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

เหตุผล

เนื่องจากแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ
ผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้พรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิก
สภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นสามารถช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก
สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจะทำให้ปัญหาอุปสรรคในการจัดบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นสามารถ
ส่งผ่านกลไกพรรคการเมืองเพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้รวดเร็วขึ้น ตลอดจนเป็นการช่วยพัฒนาระบบ
ประชาธิปไตย เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือส่วนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย
ในระดับฐานรากที่จะช่วยพัฒนาประชาธิปไตยและทำให้การเมืองระดับประเทศมีความเข้มแข็ง เว้นแต่กรณี
พรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กระทำการใด ๆ
โดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ
โดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด หรือกระทำการอันเป็นคุณหรือเป็นโทษ
แก่ผู้สมัครใด อันเป็นการต้องห้ามตามกฎหมาย โดยหากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการกระทำอันเป็นการต้องห้าม
ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือ
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย มีอำนาจ
ยุติหรือระงับการกระทำนั้นได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายประเสริฐพงษ์ ทรนวัตร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๖)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

“เหตุผล

แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ สามารถช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งดังกล่าว เว้นแต่เป็นการดำเนินการโดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกั่นกั้นผู้สมัคร ทั้งนี้ตรวให้สิทธิบุคคลดังกล่าวเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามนัยนี้ถือว่าเป็นการช่วยพัฒนาระบบประชาธิปไตยตั้งแต่ฐานรากขึ้นมาได้ เพราะหลักปรัชญาทางการเมืองและการปกครองทั่วไปถือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน เป็นการส่งเสริมพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งซึ่งจะมีผลต่อการเมืองระดับประเทศให้มีความเข้มแข็ง อันมีผลทำให้ประเทศชาติเจริญมั่นคง ประชาชนมีศักดิ์ ดังเช่นนานอารยประเทศทั้งหลาย ทั้งนี้ การกระทำการของบุคคลดังกล่าว ถ้าเป็นไปโดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกั่นกั้นผู้สมัครใดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ยุติหรือระงับการกระทำนั้นได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ทั้งนี้ตราระงับการระงับบุคคลดังกล่าว ดังเช่นไปโดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นตรวดตั้งแต่ผู้สมัครใด หรือตัวเนตรใด ๆ ที่ขึ้นคุณหรือขึ้นโทษแต่ผู้สมัครใดโดยไม่สุจริตที่ขงธรรมให้คณะตรมตรตรมเลือกตั้งหรือตรมตรตรมเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการตรมตรมเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะตรมตรตรมเลือกตั้งประจำองค์ตรปตรองส่วนท้องถิ่นที่คณะตรมตรตรมเลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ยุติหรือระงับตรตรระทนั้นได้”

หมายเหตุ

สภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ในการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลโดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๗ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของวุฒิสภา จึงขอส่งเหตุผลที่ได้แก้ไขมาเพื่อพิจารณา

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, มาตรา ๘๑)

ออกแบบโดย : สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๙, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕

